

A Szenczi Molnár Albert Vizsolyi Népfőiskola közösségépítő munkája a reformáció emlékévében – 1517-2017.

Az idei 500 éves jubileumi esztendő alapvetően nem formálja át vizsolyi közösségünk küldetését, mentalitását, célkitűzéseit. Nem leszünk mássá, mint akik vagyunk, ugyanakkor egyértelműen többletfelelősséget és többletfeladatokat is jelent egy ilyen esztendő.

Vizsolyt, mint a Biblia faluját, elsősorban a reformáció művelődési keretrendszerében tartják az egyik legelőkelőbb helyen számon ma Magyarországon. A Szentírás nemzetünk számára a vizsolyi közösségben ragadható meg igazán történelmi, valóságos ízében. Árpád-kori templomunk ezer esztendőes kereszténységünket idéző épített öröksége utánozhatatlan dialektikát teremt a jézusi „ő-t és újat” gondolatnak, s benne a reformáció bibliás hitújításának. Hiszen a reformáció életet megújító dinamikával tölti meg az ősi magyar kereszténységet, s benne az anyanyelvi igehirdetés élménye a személyes életközelségbe érkező Isten élő szavának élménye magyarságunk számára. A látogatóközpontunkban megtekinthető nyomdászattörténeti kiállítás, a bibliafordító Károlyi Gáspár életútját

feldolgozó vincellérházi kiállítás együtt táralja a Tokaj-hegylajai borút fél évezredes világát, valamint a könyvkultúra és irodalmi művelődés 16. századi kezdeteit. Mindezt történelmi tárlatvezetéssel mutatjuk be a jubileumi év kapcsán növekedő számú hazai és határon túli látogatóinknak.

Azonban az idei esztendő nemcsak a fokozódó érdeklődés miatt jelent kivételes lehetőséget. A múzeumi pedagógia dolgos hétköznapjai mellett, több távlatos fejlesztés is kezdetét vette gyülekeztünkben. Ezek közül mérföldkőnek számít, hogy látogatóközpontunk területén elindult a Szenczi Molnár Albert Vizsolyi Népfőiskola épü-

letének I. ütembeli építkezése. Ez az összességében 400 m²-es épület reményeink szerint ki fogja tudni szolgálni a hozzánk érkező közösségek oktatását, táboroztatását, ellátását, valamint a téli szezonban a helyi és térségi lakosság felnőttképzési igényeit. A Sárospataki Református Kollégium diákjai idén már 3 különböző korosztályos csoporttal is elkezdtek a vizsolyi helyszínen a népfőiskolai foglalkozásokat. A megkezdett fejlesztés régi hiányosságokat pótol, ugyanakkor térségi kulturális hiátust is be kíván tölteni. Ezzel a beruházással is a reformáció jegyében járunk el: a reménység távlataival és a megújulás jegyében tekintünk előre!

A vizsolyi gyülekezet, úgy gondolom, hogy nemcsak szépséges templomával (mely 2013-óta megyei érték, 2014-óta kiemelt nemzeti érték is) kápráztat el sokakat, de Bibliája (tehát a Károli-fordítás vizsolyi kiadása) könyvészeti kuriózum, a kor szakmai csúcsteljesítménye és 2015 óta az egyetlen protestáns hungarikum a nemzeti értékpiramisban. Az idei jubileumi esztendő számos alkalmat teremtett ennek kiemelésére, hangsúlyozására. Fontos, hogy ez a könyvészeti kincsünk ne csak egy szűk kör kutatási területe legyen, de a nemzet kulturális emlékezetében is, a szélesebb rétegekben újra és újra megerősítést nyerjen. Ezért lehetséges, hogy hasonmáskiadások formájában e kiadás szépsége és hatástörténete újra tudatosulhat a magyarság számára. Ezt szolgálta idén a vizsolyi gyülekezet és a Magyar Örökség díjas Vinczemill Kft. több mint két éve zajló szakmai együttműködése, mely egy egyedülálló, kézműves minőségű Vizsolyi Biblia hasonmáskiadást eredményezett. Ennek szakmai támogatója az MTA és a Sárospataki Tudományos Gyűjtemények voltak, és amely kiadást HUNGARIKUM Kiadás néven, ünnepélyes keretek között mutattunk be 2017. március

5-én, bibliavasárnap ünnepén a vizsolyi református templomban. Az ünnepségen D. Szebik Imre evangélikus püspök szolgált, a Magyar Bibliatársulat tb. elnöke.

Bibliás Könyvesházunk kisebb formátumú megjelenésekkel gazdagította közösségünk értéktárát. A Mantskovit Bálint Nyomdatörténeti Kiállításunk négy nyelvű, igényes katalógusát is elkészítettük, valamint Református Egyháztagság névvel egy kis ébresztő szándékú füzetecskét – melyet egyházi vitára is bocsátottunk – mutattunk be őszi csendesnapunkon. Mindeközben megjelenés alatt áll egy további fontos könyvecske, *Mantskovit Bá-*

lint munkássága és családi krónikája címmel. Lang Gyula útikönyvének szakmai könyvbemutatója is nálunk zajlott, mely értékes, világhírű történelmi útvonalak mellett, a hazai gótikus út értékeit is ismereti – annak leghíresebb vizsolyi átlomásával egyetemben.

Esztendőnket irodalmi szempontból a Balassi Bálint Emlékonferencia gazdagította, melyet Cs. Varga István József Attila díjas irodalomtörténésszel, Molnár Pál, a Balassi kard Művészeti Alapítvány elnökével, valamint prof. Dr. Szabó Andrással, a Károli Egyetem tanszékvezető irodalomtörténészével együtt készítettünk el, az 1596-ban Vizsolyban nyomtatott Balassi-epicédium tudományos igényű feldolgozására.

Júliusban megrendeztük a Vizsolyi Biblia születésnapjához kötődő ünnepségünket, mely ökumenikus összefogást is eredményezett községünkben. Nemcsak a református közösség identitásképző ereje nyomtástörténeti értékeink felelevenítése, de az egész községé, így katolikus testvéreinkkel együtt ünnepeltük ezt az alkalmat. Idén a Magyarország Kormánya és annak Nemzeti Örökség Intézete, valamint Czibere Károly államtitkár úr (EMMI) ünnepélyesen felavatták a Történelmi Emlékhely sztelét, így törvényileg védett helyszínné minősült nemzetiünk eme emlékhelye. Ez az alkalom

retében idézték meg Árpád-kori templomunk gótikus, ősi szépségét, középkori zenei hangulatát. Ez az egyedülálló művészi értékkel bíró zenei esemény az egész Hernád völgyéből megmozgatta a zenekedvelő közönséget.

Presbiterképzési csendesnapunk az egész abaúji református egyházmegye kiemelt programja volt, mely egyszersmind országos hírű zárandoktalálkozóvá is vált, amikor Székelyudvarhely két gyülekezetének 9 tagja 500 km-t biciklizett Vizsolyba, hogy a Bibliatársulat 500 felajánlott Bibliáját tőlünk vigyék haza a székely családoknak. Ünnepestes keretek között itt kötött testvér-gyülekezeti kapcsolatot a vizsolyi közösség a székelyudvarhelyi belvárosi gyülekezettel.

Testvér-gyülekezeti találkozót és szakmai napot tartottunk novemberben a Buda hegyvidéki testvérgyülekezetünkkel, akik a cigánymissziós szolgálatunk szakmai programjával ismerkedtek meg.

A nyíregyházi adventisták dicsőítő koncertet és élménynapot tartottak nálunk, valamint egy elszánt dunántúli reformációs zárandok (Topos Tibor kocsi testvérünk) egy hónapon át zárandokolt 500 km-t gyalog, hogy Vizsolyba érkezve hitvallást tegyen Isten életét megújító hatalmáról. Mindeközben cigánymissziós házunk hátsó felét egy kisebb beruházás keretében közösségi összefogással felújítottuk, melynek fűtéskorszerűsítési munkálatai jelenleg is zajlanak. Több riportfilm, rádióműsor, újságcikk készült vagy éppen minisztériumi fotózás történt nálunk ezen esztendőben, mint az elmúlt tíz évben együttvéve. Vagyis ez esztendő szolgálatai és nemzetépítő lehetőségei páratlan ajándékként érkeztek hozzánk, melyben fáradozva megerősödhattünk abban az élményben, hogy Isten számon tart bennünket is, sőt, hitet munkál népünk életében általunk is. Ezért pedig egyedül őt illeti dicsőség – Soli Deo Gloria!

azonban annyiban is reformációs volt, hogy Dr. Nagy Piroska és Babusa János szobrászművész hozzájárulásával Kálvin János bronz mellszobrát helyeztük el múzeumunk reformációs termében – az európai reformátori alakok között is kiemelve. Ez alkalommal Dr. Millisits Máté művelődéstörténész tartott előadást a Magyarországi Kálvin ábrázolások és reformációs ünnepek kronológikus fejlődéséről.

Szeptemberben a Miniszterelnökséggel együttműködve kiemelt múzeumpedagógiai programmal vártuk 16-17-én a Kulturális Örökség Napjai program résztvevőit és látogatóit, majd 26-án a Reformá-

ció 500 Jubileumi Emlékünnepségen Aáry-Tamás Lajos Oktatási Biztossal, és Zán Fábrián Sándor kárpátaljai református püspök szolgálatával került szó a reformáció és az oktatásügy összefüggéséről, valamint a kárpátaljai magyar oktatás fontosságáról. Ez alkalommal lelepleztük Kozma Péter és Purnhauzer Rozina művészpár Mantskovit Bálint nyomdász-mestert ábrázoló emlékszobrát, melyet az utódok nevében Mankovics Tamás és a jelen levő Mankovics leszármazottak is méltattak.

Októberben a Budapesti Gregorián Társaság volt a vendégünk, akik gregorián istentisztelet ke-

